

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 5PP/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121010803
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alexandra Osadská
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4121010803.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudkyňou Mgr. Alexandrou Osadskou, o návrhu odsúdeného U. Š., na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Nitra dňa 23.09.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 66 odsek 2 Trestného zákona sa návrh odsúdeného U. Š., O. XX.XX.XXXX X. O., Z. V. U., Š. XXXX/XX, toho času v ÚVV a ÚVTOS Nitra, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, vo výmere 7 (sedem) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/33/2017 zo dňa 27.09.2018, právoplatným v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/23/2019 dňa 03.04.2019, pre spolupáchateľstvom spáchaný zločin krádeže podľa § 20 Trestného zákona k § 212 odsek 1, odsek 3 písmeno b), odsek 4 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písmeno d) Trestného zákona, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 26.07.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh odsúdeného U. Š. (ďalej iba „odsúdený“) na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/33/2017 zo dňa 27.09.2018, právoplatným v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/23/2019 dňa 03.04.2019, pre spolupáchateľstvom spáchaný zločin krádeže podľa § 20 Trestného zákona k § 212 odsek 1, odsek 3 písmeno b), odsek 4 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písmeno d) Trestného zákona, ktorý okrem iného odôvodnil tým, že vo výkone trestu odňatia slobody si plní svoje pracovné povinnosti a je presvedčený, že trest splnil svoj účel. K návrhu pripojil vyhlásil o finančnej pomoci zo strany rodičov, a tiež prísľub do práce.

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.09.2021 vykonal dokazovanie za splnenia zákonných podmienok, prečítaním a oboznámením na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov, prečítaním podstatného obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/33/2017 a vykonal výsluch odsúdeného.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra (ďalej len „ÚVV a ÚVTOS Nitra“) zo dňa 03.08.2021 vyplývalo, že odsúdený bol dodaný do výkonu trestu odňatia slobody dňa 05.12.2016, výkon väzby absolvoval v štandardnom režime, bol evidovaný jeden negatívny poznatok porušenia ústavného poriadku - nemal upratanú skrinku. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Dňa 16.05.2017 bol umiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou. Kde jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni, mal evidované dve porušenia ústavného poriadku - nebol oholený a stratil preukaz väzňa. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Pracovne zaradený bol na dvoch pracoviskách, Terminals, kde jeho pracovná morálka bola slabšia, a Euroobuv, kde podával požadované pracovné výkony. V období od 14.01.2019 do 01.04.2019

absolvoval ochranné liečenie, pričom počas jeho výkonu bol zaznamenaný jeden poznatok týkajúci sa nevhodného správania. Dňa 17.09.2019 bol premiestnený k ďalšiemu výkonu trestu odňatia slobody do ÚVTOS Želiezovce, kde bolo jeho správanie na požadovanej úrovni, bol pracovne zaradený, podával požadované pracovné výkony. Disciplinárne potrestaný nebol, odmenený bol trikrát. Dňa 02.03.2021 bol opätovne premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, správanie bolo slušné, k pracovnej morálke boli hlásené nedostatky, nebol disciplinárne riešený. Do ÚVV a ÚVTOS Nitra bol premiestnený dňa 13.04.2021, jeho správanie a vystupovanie je slušné, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava, príkazy a pokyny príslušníkov rešpektuje a plní. Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný. Vo voľnom čase rád číta literatúru z ústavnej knižnice, sleduje televízne vysielanie a počúva rozhlas. Pracovne je zaradený od 19. 04. 2021 na pracovisku vnútornej prevádzky s dohľadom v intendantnom sklade ako robotník v práčovni. K pracovnej morálke neboli doposiaľ hlásené nedostatky. Odsúdený je slobodný, bezdetný. Kontakty s rodinou udržiava pravidelným telefonovaním, korešpondenciou a formou návštev. V zaobchádzaní s odsúdeným je využívaný nedirektívny prístup. Individuálne pohovory sú zamerané hlavne na zvýšenie zodpovednosti. Menované stanovené ciele programu zaobchádzania plní vo všetkých oblastiach. Jeho postoj k trestnej činnosti je kritický. Resocializačná prognóza je u odsúdeného menej priaznivá. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Ústav záverom skonštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučil jeho podmiennečné prepustenie s dohľadom.

Z obsahu pripojeného spisu a odpisu registra trestov bolo zrejmé, že odsúdený bol už v minulosti osemkrát súdne riešený, v prípade prvých dvoch odsúdení sa jednalo o trestný čin porušovania domovej slobody, v štyroch prípadoch o trestný čin krádeže, v jednom prípade drogový trestný čin a trestný čin lúpeže. Trikrát bol odsúdenému uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody, dvakrát podmiennečný, v dvoch prípadoch bolo upustené od uloženia súhrnného trestu a v jednom prípade mu bol uložený trest povinnej práce. V prípade troch odsúdení sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Z lustrácie v Centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov súd zistil, že odsúdený bol jedenkrát priestupkovo prejednávaný za priestupok v doprave. Z lustrácie Generálnej prokuratúry vyplývalo, že proti odsúdenému sa aktuálne nevedie žiadne neskončené trestné konanie.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra v záverečnom návrhu navrhol, vzhľadom na skutočnosti uvedené v hodnotení ústavu a zistené na verejnom zasadnutí, odsúdeného podmiennečne prepustiť s probačným dohľadom.

Zástupca ÚVV a ÚVTOS Nitra uviedol, že od vypracovania hodnotenia došlo dňa 09.09.2021 k udeleniu disciplinárnej odmeny za plnenie pracovných povinností formou pochvaly. V záverečnom návrhu navrhol odsúdeného podmiennečne prepustiť s probačným dohľadom.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že v prípade prepustenia bude bývať na adrese Mojmírovce, Šalgovce 1049/84 u rodičov, pracovať bude u otca, rodičia by mu na začiatok poskytli finančnú pomoc. Odpovedal, že pred výkonom trestu odňatia slobody pracoval u otca s autami, k páchaniu trestnej činnosti ho viedli drogy (pervitín), ktoré užíval tri a pol roka, pričom deklaroval, že sa k drogám už nevráti a že absolvoval aj ochranné liečenie, k nedostatku v jeho správaní uviedol, že nebol oholený. Svoju trestnú činnosť ľutoval, tvrdil, že už by sa na také niečo nedal a sľuboval, že bude akceptovať akékoľvek obmedzenia. V záverečnom návrhu odsúdený zopakoval, že k trestnej činnosti sa už nevráti a zoberie akékoľvek obmedzenia.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu

odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdený dňa 01.08.2021 splnil formálnu podmienku na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko vykonal dve tretiny z uloženého trestu odňatia slobody, avšak nesplnil materiálne podmienky podmiennečného prepustenia.

Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmiennečnom prepustení je preukázanie, že odsúdený plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Zároveň súd prihliada aj na závažnosť spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave odsúdený vykoná trest.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatel'ovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený, po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatel'ovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu v podmienkach výkonu trestu, bol páchatel' automaticky prepustený, tak ako tomu bolo v tomto prípade (podľa hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody odsúdený mal v podmienkach výkonu trestu správanie na požadovanej úrovni, nebol disciplinárne potrestaný, odmenený bol štyrikrát, v jeho správaní však boli zistené štyri nedostatky spočívajúce v porušení ústavného poriadku), po odpykaní stanovenej doby, bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy.

Vychádzajúc z charakteru trestnej činnosti, pre ktorú v súčasnosti odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ako aj z jeho sklonov k páchaniu druhovo rovnakej závažnej trestnej činnosti, možno vyvodiť záver, že páchanie trestnej činnosti nie je len jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale že sa jedná o osobu, ktorá opakovane pácha trestnú činnosť, pričom nie je záruka, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa opätovne trestnej činnosti, napríklad aj pod vplyvom drog, ktoré dlhodobo pred nástupom do výkonu trestu užíval, nedopustí. Súd preto dospel k záveru, že odsúdený nesplnil všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z materiálneho hľadiska, a to pre jeho opakované páchanie totožnej trestnej činnosti.

Z uvedených dôvodov, v prípade podmiennečného prepustenia odsúdeného, existuje pre okolitú spoločnosť vysoké riziko recidívy (ide o osobu v minulosti osemkrát súdne riešenú, páchajúcu prevažne majetkové trestné činy), a preto nemožno dôvodne očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Odsúdenému už bola zo strany spoločnosti daná možnosť dokázať, že ďalší výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody v jeho prípade nie je potrebný, zo strany súdu mu boli ukladané tresty podmiennečné aj nepodmienečné, avšak túto šancu nevyužil a naďalej páchal protiprávnu činnosť. Súd preto nemal pochybnosť, že u

odsúdeného už uložený trest neplní resocializačnú funkciu, funkciu individuálnej/generálnej prevencie, či morálneho odsúdenia, ale len funkciu ochrannú, kedy sa ďalším výkonom trestu chráni okolitá spoločnosť.

Formálne deklarovanie snahy odsúdeného viesť riadny život, pracovať, s čím by mu mali pomôcť jeho rodičia a neužívať drogy, nebolo pre súd dostatočnou zárukou na jeho podmiennečné prepustenie, pretože napríklad rodičia odsúdenému nevedeli pomôcť ani pred nástupom do výkonu trestu, hoci u nich býval a u otca už aj predtým pracoval a napriek tomu mu títo nezabránili v trestnej činnosti. U odsúdeného sú zakorenené sklony k páchaniu trestnej činnosti, k nerešpektovaniu právneho poriadku, základných noriem občianskej spoločnosti, k nedodržiavaniu zákonných povinností, a s poukazom na jeho problémy s užívaním drog a páchaním protispoločenskej činnosti pod ich vplyvom bolo, podľa mienky súdu, potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody, ktorý mu končí 01.12.2023.

Z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom Okresného súdu Nitra, na Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva vzdal.